

UNIUNEA GENERALA A INDUSTRIASILOR DIN ROMANIA

Comitetul Director

Fondată la 27 ianuarie 1903; Sediu Central : "Palatul UGIR – 1903"

Str. George Enescu nr.27-29, Sector 1, 70141 București, Romania

POZITIA CONFEDERATIEI PATRONALE NATIONALE "UGIR – 1903"

PRIVIND:

NECESITATEA MODIFICARII IN REGIM DE
URGENTA A STRUCTURII VECHILOR REGIUNI DE
DEZVOLTARE ECONOMICA INFIINTATE IN ANUL
1998 IN VEDEREA CREARII UNOR NOI UNITATI
REGIONALE SUPLE, ECHILIBRATE SI CU
MANAGEMENT PERFORMANT, CARE SA
ASIGURE O CRESTERE SEMNIFICATIVA A
GRADULUI DE ABSORBTIE A FONDURILOR
EUROPENE

NOTA :

Forma

finala rezultata ca urmare a dezbatelor si adoptarii prin vot de catre Forumul Comun al Colegiului Director si a Presedintilor Organizatiilor Regionale si Judetene ale Confederatiei care se va desfasura la Bucuresti in data de 30 iunie 2011 – va fi facuta publica sub forma unei scrisori deschise a UGIR – 1903 adresata Presedintiei Romaniei, Parlamentului si Guvernului privind solutia propusa de patronii si intreprinzatorii membri ai organizatiei noastre pentru modificarea actualei structuri geografice si statistice a regiunilor de dezvoltare economica a Romaniei in vederea cresterii capacitatii administrative de absorbtie a fondurilor structurale europene si nu numai. Aceasta varianta a fost transmisa si organizatiilor patronale independente, aliate traditionale ale UGIR-1903 - respectiv CONPIROM, CPISC, si CONCORDIA - solicitandu-le transmiterea punctului lor de vedere oficial privind ralierea la solutia propusa de UGIR-1903 prin semnarea documentului alaturi de noi, asumandu-si calitatea de co-autori.

REGIUNI, REGIONALIZARE si REGIONALISM in EUROPA

- Un punct de vedere personal -

INTRODUCERE : Clarificari din partea autorului

Punctul de vedere si concluziile elaborate in perioada 2001 – 2002, cand indeplineam functia de secretar de stat la fostul Minister al Administratiei Publice, transformat intre timp in Ministerul Administratiei si Internelor, se bazeaza pe informatiile continute intr-o serie de studii si rapoarte de ultima ora la acea data realizate la cererea institutiilor Uniunii Europene, a unor lucrari de specialitate editate in tari ale Europei Occidentale si a practicii muncii desfasurate de mine in perioada 2001 - 2003 pentru promovarea de proiecte de investitii avand ca beneficiari administratiile locale situate pe 4 paliere – judet, municipiu, oras si comuna - si care de multe ori erau intarziate sau chiar blocate temporar de diverse personaje "de bine" care-si dadeau cu parerea: "Hai sa le promovam ca proiecte regionale", desi proiectele respective nu erau eligibile. Sau, mai rau, imi sugerau sa folosim fondurile alocate Euro – regiunilor, desi locul de amplasare al investitiei era undeva intr-o zona fara nici o legatura cu Euro-regiunile transfrontaliere!

Lucrarea a reprezentat un punct de vedere propriu, nu a constituit sarcina de serviciu si nu a angajat Ministerul Administratiei Publice. Ea a fost redactata din proprie initiativa, incercand sa semnaleze autoritatilor Statului de la cel mai inalt nivel implicatiile majore care pot afecta Romania in cazul aplicarii unor criterii de regionalizare empirice, fara efectuarea in prealabil a unor studii economice si sociale profund stiintifice, inclusiv a generarii de modele statistice – legea adoptata in 1998 pentru acest domeniu reprezentand un asemenea nefericit caz.

Ca parere personala, consider ca structura adoptata in 1998 cu 8 regiuni si ramasa in vigoare pana astazi nu a reprezentat nici pe departe solutia optima pentru Romania, atat din punct de vedere al dimensionarii adoptate - de departe cele mai mari din Uniunea Europeana, cu implicatii directe in ceea ce priveste posibilitatea asigurarii unui management performant deja handicapat prin legalizarea principiului rotatiei anuale la conducere, cat si a dezechilibrului existent intre potentialul economic al diverselor componente judetene ale acestora, ingreunand in mod direct asigurarea unei dezvoltari durabile armonioase la nivel national. Folosirea timpului prezent in text se refera la perioada cand a fost elaborata lucrarea, iar bibliografia utilizata pentru redactarea lucrarii este prezentata in anexa.

Decizia de a face publica aceasta lucrare se datoreaza contextului politic actual generat de propunerea Presedintelui Romaniei de transformare a actualei structuri administrative – teritoriale a Romaniei bazata pe judete prin incorporarea mai multor asemenea entitati intr-un numar de 8 noi structuri teritoriale care pastreaza denumirea de judet pentru a evita necesitatea modificarii

Constitutiei si care se suprapun regiunilor de dezvoltare create in 1998, preluand oficial atributiile acestora, precum si a reactiilor si contra-propunerilor care au urmat, provenite din partea altor partide politice decat cel de guvernament.

O simpla evaluare a dezbaterilor la care asistam de cateva zile m-au facut sa ajung la concluzia ca actualitatea materialului scris in perioada 2001 – 2000 este mai mare in prezent decat la data cand l-am scris, in ciuda faptului ca in perioada scursa de 10 ani s-au produs mari schimbari atat la scara nationala – primirea Romaniei in UE si NATO, cat si la scara internationala - in primul rand divizarea fostei Jugoslavii, inclusiv recunoasterea independentei provinciei Kosovo de catre o serie de state colege ale Romaniei in cele doua organizatii, recrudescenta terorismului international cu participarea activa a promotorilor autonomiei regionale din unele tari UE si cu imbogatirea arsenalului acestora cu noua arma a terorismului cibernetic aflat acum foarte aproape de a capata oficial statutul de cea de a patra arma de distrugere in masa - peste care s-au suprapus efectele crizei economice globale.

Deasemenea, accentele puternic national - sovine, cu accente iredentiste nemascate in ultimele zile, amestecul “pe fata” a unor guverne straine intr-o problema care este de competenta exclusiva a autoritatilor Romaniei - Stat national, suveran si independent, unitar si indivizibil - m-au convins ca este de datoria fiecarui cetatean al Romaniei sa ia o pozitie ferma in aceasta problema. Acest lucru este valabil la o scara mult mai mare pentru toate organizatiile neguvernamentale din tara noastra reprezentante ale diverselor categorii cetatenesti, in primul rand a celor ce detin reprezentativitate nationala - iar “UGIR-1903” se numara printre acestea, reprezentand vocea unui numar de 58 federatii si confederatii patronale din care fac parte peste 54.000 de societati comerciale, avand in structura sa 8 organizatii regionale si 42 judetene, fiind semnatar a unui numar de 8 contracte colective de ramura acoperind societati in care-si desfasoara activitatea peste 2,255 milioane salariati reprezentand peste 44% din forta activa de munca a Romaniei !

19 iunie 2011

Dr. Marius - Eugen Opran
Presedinte UGIR -1903

MINISTERUL ADMINISTRATIEI PUBLICE

REGIUNI,
REGIONALIZARE,
REGIONALISM

- Un punct de vedere -
- Un punct de vedere -

2001 - 2003

1. ASUPRA NOTIUNILOR DE "REGIUNE" SI "REGIONALIZARE"

Exista in prezent o tendinta aproape generala de aplicare a notiunii si practicii regionalizarii la nivelul statelor europene, desi pana acum nu a fost definita cu claritate o notiune comuna pentru regiune din punct de vedere politic sau juridic. Diversele incercari facute au condus numai la o privilegiere a utilizarii notiunii de "regionalizare" in raport cu cea de "regiune".

Desi se vorbeste insistent despre regionalizare in sensul unei tendinte comune de evolutie a organizarii teritoriale a statelor europene, la aceasta ora nu exista definita o conceptie minimala asupra notiunii de "regiune", care sa fie comuna macar la nivelul statelor Uniunii Europene. Este practic imposibila cuprinderea diversitatii institutionale actuale intr-o notiune unica de "regiune", dar se poate face o interpretare prin intermediul definirii "regionalizarii" ca un proces dinamic si evolutiv - amplificat in unele cazuri in mod artificial si subiectiv, iar in altele, natural - afectand nivelul intermediar al deciziilor de guvernare.

Conceptia de regiune ca entitate politica si/sau administrativa reprezinta o idee recenta. Majoritatea statelor europene au fost si sunt si in prezent state unitare, in care se incerca in mod progresiv impunerea de catre unele cercuri de influenta interne si internationale a ideii de a acorda comunitatilor locale sa-si administreze singure afacerile locale, inclusiv cel de reprezentativitate politica externa.

Statele federale au reprezentat si sunt in continuare exceptia. Federalismul a reprezentat modul prin care au fost constituite statele nationale in Elvetia si Germania (sec.XIX), Austria (1920) si — ultimul stat federal creat in Europa, Belgia (1993). Referitor la Belgia, aceasta reprezinta un caz de dezvoltare extrema a regionalismului, fapt ce-si lasa in prezent amprenta asupra functionarii institutiilor statului. In revansa, alte state federale din fostul bloc comunist s-au dezmembrat: fostele URSS, Cehoslovacia, Jugoslavia.

Desi in acea perioada sentimentul national era prioritar in tarile occidentals, in ciuda progreselor facute de UE, o prima incercare de lansare a unei politici regionale comunitare a avut loc in 1975 prin crearea FEDER. Scopul l-a constituit punerea la punct a unei politici comunitare vizand corijarea unor dezechilibre regionale, dandu-se astfel dreptul reprezentarii directe a unor interese locale. Nu in ultimul rand, **CREAREA DE REGIUNI FARA REPREZENTARE ADMINISTRATIVA, CONTINAND IN STRUCTURA LOR TEORETICA MAI MULTE UNITATI TERITORIAL-ADMINISTRATIVE CONSTITUTIONALE ALE STATELOR NATIONALE, A FOST IMPUSA DE COMISIA EUROPEANA DIN MOTIVE LEGATE DE NECESITATEA DEFINIRII UNOR ZONE STATISTICE DESTINATE SA PERMITA O EVALUARE CORECTA A SITUATIEI ECONOMICE LOCALE, servind ca baza pentru criteriile de interventie ale Comunitatii (nomenclatura NUTS I, II si III) ¹.**

¹ "Nomenclature of Units for Territorial Statistics" (NUTS) este un standard de codificare geografica referitor la subdiviziuni ale Statelor definite pentru scopuri statistice. Standardul a fost dezvoltat si reglementat de Uniunea Europeana si se aplica in detaliu numai in cazul Statelor Membre. Standardul NUTS este instrumental in cadrul

Reformele facute in sensul impunerii politicii regionale comunitare (cea mai importanta constand in cresterea fondurilor alocate unor proiecte de dezvoltare regionala - crestere de la cca 17% din totalul bugetului comunitar in anul 1986 la 35% in 1999), au condus la o exacerbare a concurentei nu numai intre Statele Membre sau candidate, dar chiar si intre state si regiunile lor proprii, precum si intre regiunile din acelasi stat sau ale unor tari diferite. S-a dezvoltat astfel un fenomen de lobby regional la nivel Comunitar, in primul rand situandu-se regiunile statelor federale (de ex., landurile germane), care si-au deschis birouri de reprezentare proprii la Bruxelles. Este usor de observat ca toate asociatiile de regiuni au fost constituite in paralel cu dezvoltarea politicii regionale comunitare. Tinta lor o reprezinta Comisia Europeana si administratia UE. **Aceste asociatii regionale au fost formate numai pe baza unor interese economice comune in raport cu Uniunea Europeana, dar total independent fata de statutul lor juridic in cadrul statului national din care fac parte** (de ex., Asociatia Regiunilor Periferice, a Regiunilor cu Vechi Traditii Industriale, a Regiunilor din Alpii Centrali, a Regiunilor Viticole, a Capitalelor Nationale, a Regiunilor Arcului Atlantic etc.). Aceasta evolutie a condus la crearea Comitetului Regiunilor, prin Tratatul de la Maastricht, care insa nu joaca decat un rol limitat, dar legitimeaza intr-un anumit fel la nivel Comunitar institutia regiunilor.

Adunarea Regiunilor Europei (ARE) a fost formata in 1985, avand ca scop principal: **"Intarirea reprezentarii regiunilor pe langa institutiile europene, facilitand participarea lor la constructia Europei si la viata comunitara, pentru problemele care-i privesc in mod direct"**. In prezent, ARE peste 250 de membri.

Se poate concluda ca regionalizarea opereaza prin mobilizare regionala, atat la scara europeana, cat si la nivel national sau transfrontalier. **Politica de coeziune sustine si amplifica aparitia continua de noi actori regionali, indiferent de ce statut au, dar care vor sa participe la definirea prioritatilor si la impartirea resurselor**, "tentativa" fiind constituita de previziunile finandare anuntate prin AGENDA 2000 (213 Mld. Euro pentru perioada 1999-2006).

In statele Europei Centrale si de Est, pregatirile pentru adeziune comporta crearea unui cadru institutional capabil sa produca si sa aplice programe de dezvoltare cofinantate de fonduri europene. Din acest punct de vedere, **desi majoritatea acestor tari nu beneficiaza de un cadru legal constitutional, foamea de fonduri de investitii a condus unele autoritati locale, sustinute de cercuri de interese active in respectivele zone, la ideea ca regionalizarea constituie un standard european foarte convenabil, anterior efectuarii unei prealabile analize asupra impactului unei asemenea decizii la nivelul statului national**. In majoritatea acestor state (6 din 10) este vorba doar de o pura regionalizare administrativa; **regionalizarea prin colectivitati locale este aplicata doar in Romania si Ungaria**, iar in Polonia si Cehia - **regionalizarea prin colectivitati teritoriale**.

In prezent numeroase state membre ale UE nu recunosc in regiuni un nou esalon de

guvernare, fapt pentru care au elaborat conceptii diferite asupra definirii acestora. Largirea in perspectiva a UE cu statele din Europa Centrala si de Est accentueaza in continuare aceasta heterogenitate. Din acest motiv, toate incercarile Comunitatii Europene, Consiliului Europei si Adunarii Regiunilor Europei de a stabili o definitie comuna pentru termenul de "regiune" au esuat. Se poate retine, cu titlu informativ, prevederea din art. 3 al ARE: **"Regiunile sunt entitati situate imediat sub nivelul statului central, dotate cu reprezentativitate politica,** care este asigurata prin existenta unui consiliu ales; deasemenea, pot reprezenta o asociere sau un organism constituit la nivel de regiune de catre colectivitatile aflate la nivel imediat inferior". Opinia la nivelul specialistilor internationali este ca **definitia mentionata este pur descriptiva si in nici un fel operationala,** deoarece amesteca in aceeasi categorie entitati care in realitate au statute si functiuni profund diferite (landurile germane, regiunile franceze, provinciile olandeze, consiliile unitare din Marea Britanie etc.). In Grecia, desi au fost create 13 regiuni administrative, cele 50 de departamente existente sunt cele care corespund definitiei mentionate, fiind singurele organisme administrative teritoriale care au "reprezentativitate politica", conform prevederilor constitutionale.

Datorita neclaritatii definirii conceptului de regiune, s-a ajuns astazi ca, din Comitetul Regiunilor compus din reprezentanti ai colectivitatatilor regionale si locale - sa faca parte 222 membri, din care 95 de reprezentanti ai colectivitatatilor locale, 41 - ai departamentelor (judete, provincii etc.) si 86 - ai unor entitati denumite ca regiuni, dupa diferite criterii. Trebuie mentionat ca acesti reprezentanti sunt desemnati in mod liber de fiecare stat, functie de structura lui teritoriala.

Cum se pot impaca aceste constatari cu tendinta de regionalizare mentionata? Decalajul intre **heterogenitatea institutionala si lobby-ul in directia regionalizarii conduce la admiterea solutiei ca regionalizarea poate opera prin alte cai decat cea a crearii unui nou esalon dotat cu "reprezentativitate politica"** in organizarea teritoriala a statelor.

Rezulta ca notiunea pertinenta, care convine analizarii evolutiilor in curs, este cea de REGIONALIZARE - si nu cele de regiune, de proces politic si de noua institutie teritorial - administrativa. Notiunea de regiune poate ramane in continuare foarte importanta si folasita cu succes pentru definirea evolutiilor geografice, economice si statistice ale unei tari.

Aceasta precizare este foarte importanta deoarece **IN REGLEMENTARILE BRUXELLES-ULUI REFERITOARE LA ACCESUL LA FONDURILE STRUCTURALE, REGIUNEA ELIGIBILA LA CARE SE FACE REFERINTA ESTE PRECIZATA PUR SI SIMPLU CA UN SPATIU — SI NU CA O INSTITUTIE TERITORIAL-ADMINISTRATIVA, regiune definita in baza unui sistem comun de clasificare denumit "Nomenclatura unitatilor teritoriale statistice (NUTS)". NU ESTE IMPUSA NICI O CONDITIE CA REGIUNILE ELIGIBILE, CARE SOLICITA FONDURI STRUCTURALE, SA CORESPUNDA STRICT CU DIVIZIUNILE POLITICE SI ADMINISTRATIVE ALE STATELOR.**

Din ce in ce mai mult, pe plan european este acceptata definirea regionalizarii ca:

"procesul prin care se opereaza construirea unei capacitati de actiune autonome avand ca obiect promovarea unui teritoriu, infra-national, dar supra-local, prin mobilizarea resurselor sale economice pe baza de cooperare si solidaritate locala si regionala, obtinandu-se in final o dezvoltare mai rapida a potentialului sau".

Acest proces poate fi demarat plecand de la :

- **unitatile administrativ-teritoriale existente;**
- **prin realizarea unei noi diviziuni teritoriale.**

Este totdeauna conditionat de constrangerile exercitate de cadrul politic si administrativ, iar evolutia sa poate fi influentata si de alti factori. **Crearea de regiuni cu noi diviziuni teritorial - administrative trebuie sa constituie doar o modalitate particulara a acestui proces, aplicata doar in cazuri exceptionale.**

3. TIPOLOGIA REGIONALIZARILOR

In urma analizei de caz pentru 25 de state, se pot distinge in prezent 5 tipuri de regionalizare, fiecare dintre acestea prezentand caracteristici omogene si coerente.

A. REGIONALIZAREA ADMINISTRATIVA

Reprezinta **tipul de regionalizare rezultat in urma crearii de catre stat, in subordinea directa a guvernului, a unor autoritati sau organisme, cateodata dotate cu o anumita autonomie juridica, care reprezinta instrumente de actiune ale Executivului si care sunt plasate sub controlul acestuia.** Unitatile rezultate au o serie de atributii pe linia promovarii dezvoltarii economice regionale, in care scop apeleaza la mobilizarea colectivitatile locale si a organismelor economice.

In interiorul UE, regionalizarea administrativa caracterizeaza in prezent Grecia, Portugalia, Marea Britanie si Suedia, iar din randul tarilor candidate in aceasta grupa se inscriu Bulgaria, Estonia, Lituania, Letonia, Slovacia si Slovenia.

B. REGIONALIZAREA PRIN COLECTIVITATILE LOCALE EXISTENTE

In acest caz **regionalizarea este operata prin colectivitatile locale existente, reprezentand cazul in care functiile sale in domeniul dezvoltarii sunt preluate chiar de aceste colectivitati,** care apeleaza fie la o extindere a atributillor proprii si a domeniului lor de abilitare, fie a cooperarii intr-un cadru mai larg. Se deosebeste de primul tip prin faptul ca **regionalizarea este operata prin intermediul institutiilor descentralizate din cadrul autoritatilor locale.**

Exemple tipice: Germania, Danemarca, Finlanda, Irlanda, iar dintre statele candidate — Romania si Ungaria.

In Ungaria, Legea privind amenajarea teritoriului din 1996 a acordat comitatelor

(judetelor) responsabilitatea dezvoltarii regionale. Sunt create consilii de dezvoltare a comitatelor, prezidate de presedintele consiliului comitatului. Dezvoltarea regionala poate da nastere unei cooperari voluntare intre comitate, care stabilesc un consiliu de dezvoltare regionala.

In Romania, notiunea de regiune a aparut in organizarea administrativa odata cu Legea privind dezvoltarea regionala din iulie 1998. Aceasta lege prevede crearea de regiuni de dezvoltare prin acord intre consiliile judetene situate in teritoriul regiunii respective. Consiliul regional este format din presedintii consiliilor judetene, un reprezentant al autoritatilor locale din fiecare judet component si - fara drept de vot — prefectii judetelor respective. Consiliul regional este un organ de decizie si dispune de un fond regional de dezvoltare administrat de Agentia Regionala de Dezvoltare.

C. DESCENTRALIZAREA REGIONALA

Descentralizarea regionala defineste crearea sau substituirea unei noi colectivitati teritoriale, la nivel superior celui al celor existente si careia i se atribuie numele de regiune. Regiunea astfel definita se caracterizeaza prin faptul ca i se aplica regimul general al unitatilor administrativ-teritoriale. Ea formeaza o noua categorie teritorial-administrativa, de aceeaasi natura juridica ca si cele existente, dar se distinge prin faptul ca le include in structura sa pe acestea din urma, avand o circumscriere teritoriala mult mai mare, precum si prin competentele sale, in primul rand prin vocatia sa esential economica, indreptata spre dezvoltare. **Desi modifica organizarea administrativa a teritoriului, acest tip de regionalizare respecta ordinea constitutională a statului national unitar.**

Singurul stat occidental european care a pus in practica aceasta conceptie de regionalizare este Franta. In randul tarilor candidate exemplele sunt Polonia si Cehia. Aceste doua state au introdus regiunile ca unitati teritorial-administrative in Constitutiile lor. In Polonia au fost create in 1998 un numar de 16 voievodate, in locul celor 49 existente din 1975, ingloband in structura lor un numar total de 308 arondismente ("powiat"). In Cehia au fost infiintate in baza unei legi din 1997 privind infiintarea constitutională a unor "unitati teritorial-administrative de nivel superior", un numar de 13 regiuni, plus Capitala Praga, plasata la acelasi nivel.

D. REGIONALIZAREA POLITICA (REGIONALISM INSTITUTIONAL).

Din punct de vedere al terminologiei, in limba franceza expresia "autonomie regionala" reflecta cel mai bine caracterul exact al finalitatii dorite pentru acest tip de regionalism, adica autonomia in sine. In alte limbi, pentru a se elimina posibilele ambiguitati care pot acompania notiunea de "autonomie", se prefera utilizarea expresiei de "regionalizare politica".

Pe plan juridic, **regionalizarea politica se caracterizeaza, in raport cu decentralizarea regionala, prin atribuirea de putere legislativa unui ansamblu regional, care are competente vaste al caror continut este definit si garantat prin Constitutie** sau printr-un text de natura constitutională. **Regionalizarea politica afecteaza structura Statului si afecteaza Constitutia.**

Regionalizarea politica domina structurile de organizare teritoriala a statului in Spania,

Italia, precum si in Belgia — desi aceasta tara are o Constitutie formal federala din anul 1993. Este tipic deasemenea exemplul luarii de pozitie a primului-ministru al landului Bavaria, care sustine public ideea unei "natiuni bavareze", care trebuie sa-si apere "identitatea" in Europa, din interiorul unui stat bavarez "divers si omogen". Acest tip nu este utilizat in nici unul din statele candidate.

E. REGIONALIZAREA PRIN AUTORITATI FEDERALE.

Statul federal in general nu se opune statului natiune. Din contra, in unele cazuri el a constituit un mod de integrare nationala (cazurile SUA, Elvetiei, Germaniei). In aceste tari, constructia statului modern s-a facut prin federalism. Un stat federal poate fi insa afectat prin regionalism sau regionalizare la fel ca oricare alt tip de stat. Nu se aplica in nici un stat din Europa Centrala si de Est.

4. EVALUARI SI PERSPECTIVE ALE REGIONALIZARII IN EUROPA

In urma examinarii distributiei institutiilor regionale la nivelul a 25 de state membre sau candidate UE analizate dupe tipul de regionalizare, apare clar ca aceasta prezinta un profil diferit in statele din Europa Occidentala in raport cu cel al natiunilor din Europa Centrala si de Est.

La primele, tipul de regionalizare cel mai raspandit este cel prin colectivitatile locale existente, intalnit in 7 tari din 15. In UE, federalismul si regionalismul institutional nu caracterizeaza pe deplin decat 5 state: Germania, Austria, Belgia, Spania si Italia. In alte doua state se aplica regionalizarea politica pentru o parte din teritoriul lor: Portugalia (pentru insule) si Marea Britanie (pentru Scotia). Descentralizarea regionala, tipica pentru Franta, se aplica partial in Marea Britanie (Tara Galilor) si in Suedia (Scania); regionalizarea administrativa caracterizeaza Grecia, Portugalia continentală, Marea Britanie (Anglia) si Suedia (majoritatea comitatelor).

Din contra, in statele Europei Centrale si de Est, regionalizarea prin unitati federale si regionalizarea politica sunt absente, regionalizarea administrativa caracterizand situatia in 6 state din 10; numai doua state sunt angajate pentru moment pe calea descentralizarii regionale (Polonia si Cehia). **Regionalizarea prin colectivitati locale existente caracterizeaza Romania si Ungaria.** In aceasta zona a Europei se observa o mare prudenta in punerea in practica a institutiilor regionale, dar si o oarecare continuitate.

In ceea ce priveste **corelatia "regionalizare - identitate"**, trebuie subliniat ca in 13 din cele 25 de state analizate exista luate masuri constitutionale ori legislative sau au fost create institutii vizand garantarea particularitatilor regionale sau lingvistice. In Europa Centrala si de Est, 6 tari din 10, printre care si **Romania, au adoptat in Constitutia lor dispozitii care garanteaza drepturile lingvistice ale minoritatilor nationale, specificandu-se insa ca exercitarea acestora nu trebuie sa puna in pericol integritatea statului national.** Trebuie tinut cont de faptul ca in aceste cazuri **minoritatile nationale reprezinta efective particular semnificative** in Slovada (12% de origine maghiara), **Romania (23 grupe**

minoritare, 10,6% din populatie), Bulgaria (15% din populatie, dintre care un milion de minoritate turca). Aceasta mostenire din trecut, care dateaza din perioada dezmembrarii marilor imperii la sfarsitul Primului Razboi Mondial, explica unele din obstacolele intampinate aici in ceea ce priveste regionalizarea. In Cehia, desi au fost create 13 regiuni (plus Praga), partidele si miscarile nationaliste din Silezia si Moravia cer in continuare restabilirea administrativa a acestor regiuni.

In fine, in Vestul, ca si in Estul Europei, conjunctia procesului de regionalizare (in sens economic) aparut in cadrul concurentei inter-teritoriale cu cel al aspiratiilor de identitate, poate conduce la aparitia unor noi probleme. Nu trebuie subestimat substratul economic al revendicarilor identitare, acesta dand nastere unor discursuri politice care nu pot fi ignorate. Si in prezent, asa cum se arata in *Primul Raport European asupra coeziunii*, statele au ramas, in ceea ce priveste volumul transferurilor controlate de acestea in cadrul national, "principala masina pentru crearea coeziunii". **Afirmarea identitatii nationale si etnice ("etnoregionalismul",** asa cum il numeste B. Badie) **vine sa legitimeze o dorinta de emancipare in raport cu Statul** - fie in sensul cresterii participarii regionale la mecanismele interne de redistribuire, fie pentru a profita mai bine de conditiile pietii unice europene - actualele neimpliniri fiind imputate de catre promotorii acestei idei dominatiei statului.

5. REGIUNILE - O SANSA SAU UN RISC PENTRU EUROPA ?

Este sigur ca regiunile - si in general colectivitatile locale, participa din ce in ce mai mult la procesul de integrare europeana. Insi politicile comunitare au contribuit, pe masura cresterii fondurilor structurale si a celor de coeziune, la producerea unei mobilizari a colectivitatile teritoriale in directia accesarii programarii fondurilor si au incurajat potentialii beneficiari, publici sau privati, sa-si prezinte cererile pe baza unor factori regionali.

Separat de acest fapt, discursurile asupra regiunilor si regionalizarii in Europa imbraca o paleta foarte diversificata. **Uneori, regionalizarea este identificata cu autonomia regionala sub forma federalista, cu regionalizarea politica sau, in cazul minimal, cu descentralizarea regionala.** In toate aceste cazuri, **sustinatorii regionalizarii ii atribuie acesteia patru merite:**

- **favorizarea dezvoltarii economice;**
- **descentralizarea;**
- **aducerea democratiei mai aproape de cetateni;**
- **respectul pentru identitatea regionala si locala.**

La o privire mai atenta a acestor aspecte diferite, apare cu claritate ca **evaluarea regionalizarii cere o judecare mai nuanzata.**

Pe plan economic, este stabilit ca **nu exista nici o legatura intre :**

- **dezvoltarea in sine si tipul institutional particular de regionalizare;**
- **reducerea disparitatilor regionale si tipul de regionalizare aplicat.**

Pe de alta parte, este clar ca **dezvoltarea nu poate avea loc fara existenta unui mediu si a unui climat local favorabil, fapt probat de experienta "districtelor industriale". S-a demonstrat clar rolul marilor aglomerari si a oraselor importante ca factori de catalizare a dezvoltarii locale.** Ce ar fi Catalonia fara Barcelona, Lombardia fara Milano sau Bavaria fara Munchen?

Referitor la descentralizare, regionalizarea poate avea implicatii foarte diferite: ea poate reprezenta in raport cu puterea centrala o forma de descentralizare, dar **poate produce deasemenea un centralism la nivel regional in raport cu colectivitatile locale, creandu-se conditii pentru dezvoltarea fenomenului de discriminare pozitiva a minoritatilor locale in defavoarea populatiei majoritare la nivel national.** Aceasta situatie se intalneste in special in cazul regionalizarii politice si a statelor federale. In loc sa se enunte ca regionalizarea favorizeaza descentralizarea, este mult mai corect sa se ia in considerare protectia drepturilor de libera administratie a colectivitatile locale in definirea institutiilor regionale.

In ceea ce priveste democratia, probleme este probabil pusa in mod eronat: pentru respectarea acestui principiu, ar fi necesar ca institutiile regionale sa-si obtina reprezentativitatea prin alegeri. Altfel spus, **regionalizarea este cea care are nevoie de democratie pentru a obtine legitimitate si nu dezvoltarea democratiei este cea care impune regionalizarea !**

In ceea ce priveste identitatea regionala si locala, chiar daca se considera ca regionalizarea ar putea sa le satisfaca intr-o anumita masura, trebuie aduse mai multe corective. Exemplele diverselor tari demonstreaza ca **particularismele culturale si lingvistice pot fi respectate fara sa se recurga la teritorialism.** Din contra, aplicarea acestei ultime solutii a condus la legiferarea dublului monolingvism in Belgia, fapt care pune in pericol viitorul statului belgian.

Pe plan politic se pot distinge doua justificari:

- pe de o parte, **colectivitatile teritoriale sunt principalele beneficiare ale fondurilor structurale;**
- pe de alta parte, **componentele teritoriale rezultate prin regionalizare politica si cele ale statelor federale** - de exemplu, landurile germane - **cauta un mijloc de a putea interveni direct in politicile Comunitare, depasindu-si competentele for constitutionale.**

In ceea ce priveste modul de exercitare a presiunii politice, Comitetul Regiunilor este purtatorul de cuvânt al ansamblului colectivitatile regionale si locale care practica activitati de lobby la nivelul organismelor UE, fapt care ii confera acestuia prin simpla sa existenta un anumit nivel de unitate si de legitimitate, desi aceasta problema nu se ridica in realitate decat in cazul statelor federale. In fapt, **Comitetul Regiunilor nu are decat un rol consultativ,**

compozitia sa fiind plasata sub controlul statelor membre. Desi pentru promotorii sai, Comitetul Regiunilor reprezinta doar primul pas spre crearea unei veritabile "Camere a Regiunilor", situata la nivelul decizional al Parlamentului European, aceasta optiune pare pentru moment exdusa datorita pozitiei defavorabile a statelor membre UE. Parlamentul European, la randul sau si-a exprimat pozitia fata de aceasta problema prin rezolutia sa din 18 noiembrie 1993, statutand rolul unic consultativ al Comitetului Regiunilor, ca reprezentant al intereselor regionale, fara sa poata deveni o a doua Camera in procedura legislativa comunitara. Desi Tratatul de la Amsterdam a largit intr-o anumita masura campul competentelor consultative ale Comitetului Regiunilor si a consacrat autonomia sa organizatorica in raport cu Consiliul Economic si Social, precum si posibilitatea de a fi consultat de Parlamentul European, pozitia sa nu a fast practic intarita si natura sa a ramas aceeasi. In absenta oricarei sanse de a deveni pe termen mediu un organism participant la luarea deciziilor, strategia Comitetului Regiunilor consta in prezent in dezvoltarea cooperarii sale consultative cu Parlamentul European, de o maniera care sa-i permita sa beneficieze indirect de puterile crescute ale acestuia.

Toate aceste lucruri conduc la concluzia ca, o participare mai importanta a "regiunilor" la procesul de decizie Comunitara nu este in prezent bine venita, deoarece ar putea comporta riscuri importante pentru insusi UE. Din aceleasi motive, initiativele avand ca scop intarirea autonomiei regionale nu trebuie sustinute de Statele Membre sau Candidate, daca ele intretin revendicari privind participarea la decizia Comunitara, deoarece in acest mod Statele ar accepta cu buna stiinta diminuarea rolului lor decizional. Aceste riscuri se refera direct la:

- **bunul mers al procesului de guvernare al UE;**
- **stabilitatea politica a Statelor Membre.**

Aceste riscuri nu sunt negate nici de cadre partizanii cresterii importantei "regiunilor".

Este cert ca o intarire a participarii "regiunilor" la luarea deciziilor la nivel Comunitar, prin stabilirea unui cadru de raporturi directe sau prin intermediul Comitetului Regiunilor, se loveste de :

A. In primul rand, de componenta heterogena institutionala a Statelor Membre.

Aceasta ar presupune:

- o armonizare a "regiunilor" – care insa pare impracticabila deoarece:
 - este contrara principiului autonomiei institutionale a statelor membre si candidate UE, practic incompatibila cu cresterea importantei acordate principiului subsidiaritatii si din ce in ce mai nerealista, pe masura largirii UE, fenomen care aduce diferentieri si mai marl intre institutiile diferitelor state membre;
 - o armonizare a structurilor regionale presupune definirea in prealabil a unui model de regiune spre care toate tarile europene ar trebui sa convearga. Carta Comunitara a Regionalizarii a incercat sa traseze aceste principii in anul 1988, dar ea a constituit un esec, care a produs mai mult rau decat bine, tinand cont de adancirea diferentierilor aparute la nivelul statelor membre

in ceea ce priveste notiunea de "regiune;

- in acelasi timp — o diferentiere a drepturilor privind statutul "regiunilor" in cadrul ordinii interne a Statului — conditie care este nu numai impracticabila, dar si **incompatibila cu prima, fiind inacceptabila pentru majoritatea natiunilor**, deoarece ar avantaja tarile organizate pe baza celor mai dezvoltate "regiuni" existente actual la nivel european, facand imposibila o armonizare ulterioara.

B. In al doilea rand (daca nu se va ajunge simultan la o federalizare a tuturor statelor europene in "regiuni", iar daca acestea nu vor avea acces direct la negocieri si nu se vor putea angaja direct in politica de coeziune), acest lucru **va conduce la o complexitate insurmontabila**. Dupa finalizarea largirii UE, se estimeaza ca **la procesele decizionale pentru unele proceduri ar trebui sa participe circa 250 de colectivitati, avand statute diferite**. O asemenea situatie ar conduce cu certitudine la o **exacerbare a concurentei dintre acestea**, in timp ce politica de coeziune trebuie sa raspunda in principiu obiectivului de echilibrare a efectelor introducerii in practica a conceptului de piata libera, generalizat la nivelul intregii economii.

Un exemplu la scara mica, dar care permite prefigurarea a ceea ce se poate intampla, il constituie cazul Belgiei, pentru care Comisia Europeana a desemnat ca interlocutori nationali in domeniul negocierii problemelor legate de politica de coeziune, nu mai putin de 5 guverne reprezentative locale, in locul unui singur, national. O asemenea evolutie nu poate conduce decat la o reintoarcere la centralizarea birocratica, aplicata de aceasta data la nivel Comunitar.

Sub aspectul deciziei, Uniunea Europeana si - in special - Comisia, trebuie sa acorde toata increderea Statelor Membre si sa recunoasca dreptul decizional al acestora in asigurarea si mentinerea ordinii interne, luind in considerare deciziile comunitare, arbitrajele si unele compromisuri indispensabile.

Exista, din pacate, si **un alt pericol** care nu poate fi subestimat atunci cand se vorbeste de "regiuni" si "regionalism": cel al **etnicizarii teritoriilor** si al **revendicarilor regionaliste**, fenomene existente in prezent in unele tari. Nu se poate omite ca acest tip de miscari s-au amplificat incepand cu sfarsitul deceniului opt. **Promovarea statutului politic si juridic al "regiunilor"**, in cazul in care acestea ar putea fi admise sa participe direct la procesele comunitare de luare a deciziilor, chiar si in domenii limitate, de importanta la nivel regional, **ar avea drept consecinta slabirea, in regiunile etnice, a raporturilor civice pe baza carora este stabilita legitimitatea democratica a statelor**. Se poate imagina cum, **prin contagiune, conditiile economice si circumstantele politice pot promova descoperirea sau chiar construirea de noi "identitati"**.

O asemenea evolutie poate constitui un pericol pentru integritatea nationala a unor state. Mai profund, **se poate pune problema daca principiul de**

cetatenie la nivelul UE are sens sa se dezvolte printr-o recompunere politica a teritoriilor care i se subordoneaza, prin inlocuirea legaturilor civice legale actuale cu altele bazate pe principii etnice si autonomiste. Se cunoaste faptul ca regionalistii si autonomistii cei mai convinsi manifesta in realitate foarte putin atasament fata de principiile UE, iar teritoriile unde acestea isi manifesta influenta sunt caracterizate de cele mai marl procente de absenteism la alegerile europene. Ipoteza secesiunii simple si directe este putin probabila, toti factorii participanti manifestandu-si opozitia atat statul de origine, cat si "noul stat" care s-ar crea, constient de imposibilitatea obtinerii recunoasterii internationale ².

Se pot imagina scenarii in baza carora autonomia poate conduce la independenta, in special din punct de vedere al fluxurilor financiare si fiscale. Dar nu trebuie uitat scenariul sciziei Cehoslovaciei, in care caz elitele cehice nu au s-au implicat in mod real in apararea unitatii tarii.

Tendintele de regionalizare nu trebuie sa mai conduca la o intarire a participarii regiunilor la procesul decizional Comunitar. Din contra, **Institutiile Comunitare trebuie sa consolideze cooperarea institutionala cu guvernele Statelor Membre si Candidate, respectand autonomia lor constitutional.**

In statele Europei Centrale si de Est, **sustinerea Comunitatii Europene pentru descentralizare** si infiintarea unor institutii adaptate Politicii Regionale si gestionarii fondurilor Comunitare, trebuie **sa tina cont de contextul politic international si sa evite solutii care ar putea da nastere sau amplifica tensiuni etnice sau cristalizarea revendicarilor autonomiste.**

REFERITOR LA EURO – REGIUNI :

1. Uniunea Europeana nu a luat inca o decizie privind viitorul unei Europe federale (mascata, oficial, sub denumirea de "Europa a Regiunilor"), desi in anul 2002 s-au facut presiuni foarte marl in acest sens, cu ocazia reuniunilor de la Strasbourg, Barcelona si Helsinki. Desi dezbaterea finala asupra viitorului european al politicii regionale — "Carta versus Recomandare" - a fost amanata pentru anul 2004 (reuniunea de la Budapesta), se poate estima ca, in acest domeniu, se prefigureaza doua ipoteze:

- **O Europa federala a actualelor state nationale**, prefigurata de proiectul "Constitutiei Europene" pregatit de comisia condusa de fostul premier francez, d-l Valery Giscard d'Estaing;
- **O Europa federalizata prin formarea de Euro - regiuni**, posibila de promovat printr-o **politica in "3 pasi"**:
 - **Pasul I — Impunerea regionalizarii, prin statutarea constitutională in toate statele a nivelului administrativ al regiunii** — intr-un termen foarte scurt (in

² Aceasta ipoteza considerata nerealista la data scrierii acestui material a fost contrazisa in perioada de timp scursa pana in prezent de istoria recenta a fostei Jugoslavii. Iar infiintarea acelei asa — zise "Reprezentante a Tarii Secuilor" la Brussels, posibil a fi considerata ca un prim pas spre promovarea international a regionalizarii pe criteria etnice a unui teritoriu al tarii noastre ar trebui sa dea de gandit politicianilor care ne conduc si institutiilor abilitate cu apararea Constitutiei si a securitatii Statului Roman - unitar si indivizibil. (Adaugat astazi 18.06.2011).

care tarile europene se pot inca "misca"), estimat ca fiind cel ramas pana la reuniunea de la Budapesta din 2004, cand partizanii adoptarii "Cartei Regiunilor", sustinuti in primul rand de statele cu structura federala, ar putea avea sanse de reusita;

- **Pasul II — Conditionarea acordarii de fonduri de coeziune si de fonduri structurale de formarea de Euro-regiuni, prin includerea intr-o singura entitate de acest tip a unor regiuni limitrofe din mai multe state.**

Aceste Euro-regiuni rezultate s-ar putea sa fie "dotate" cu organe de conducere proprii (parlament, guvern). **Ipoteza:** Euro-regiune formata prin includerea a cate unei regiuni actuale din Romania (de ex., regiunea 6 — 34.000 Km.p., 2,8 mil. locuitori), Ungaria (13.300 Km.p., 1,485 mil. locuitori) si Slovacia (12.260 Km.p., 1,325 mil. locuitori). Se observa imediat pozitia dezavantajoasa in care se va situa Romania datorita faptului ca va trebui sa contribuie sa la formarea Euro-regiunii cu teritoriul uneia din regiunile sale "mamut", avand o suprafata mai mare decat cea insumata a celorlalte doua regiuni din tarile invecinate, la fel si in cazul populatia implicata;

- **Pasul III - Federalizarea Euro-regiunilor astfel formate la nivelul Uniunii Europene (inclusiv a statelor candidate), cu diluarea extrema a rolului statului national si unitar.** In cazul acestui scenariu, este foarte posibila impunerea extinderii Euro-regiunilor initiate prin includerea in cadrul acestora si a regiunilor aflate in adancimea teritoriului national, vecine celor incluse initial. Astfel, folosindu-se conditionarea acordarii de fonduri, ar putea fi creata intr-un termen scurt o Euro-regiune de marl dimensiuni, care sa cuprinda cate doua din regiunile actuale din Romania (regiunile 6 si 7 — practic tot Ardealul), Ungaria, Slovacia si eventual, Polonia. In acest caz, **de sub suveranitatea nationala a Romaniei ar urma sa fie scos un teritoriu si o populatie mai mari decat cele pierdute in urma Tratatului fascist de la Viena!**

Septembrie 19, 2001

*Dr. Marius — Eugen Opran
Secretar de Stat pentru Integrare Europeana,
Reforma Administratiei Publice,
Investitii si e — Government
Ministerul Administratiei Publice*

N O T A

privind

participarea unor unitati teritorial-administrative din Romania la structuri Euroregionale

În prezent, sunt constituite un numar de 6 Euroregiuni, din a caror componenta fac parte județe din Romania și regiuni, ținuturi sau județe din țări vecine.

Totodată, in prezent este în curs de constituire noua Euro-regiune „Giurgiu – Russe”.

Componenta acestor Euroregiuni, din punct de vedere al unităților administrativ – teritoriale componente, al suprafeței, numărului de locuitori și al statutului sau actului de constituire al fiecăreia (denumirea acestuia) – este urmatoarea:

1. „Euroregiunea Carpatică”

- Membrii părții române: județele Bihor, Botoșani, Harghita, Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Suceava.
- Suprafața: 42.308 kmp.
- Populația: 3,340 milioane locuitori.
- Membrii străini: Polonia (Voievodatul Podkarpacie), Slovacia (Regiunile: Kosice și Presov), Ucraina (Regiunile: Transcarpatia, Ivano-Frankovo, Lvov, Cernauti), Ungaria (Județele: Borsod Avauj-Zemplen, Hajdu-Bihar, Heves, Jasz-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmar-Bereg).

- Suprafața totală a Euroregiunii Carpatice: 161.192 kmp.

- Populația: 16 milioane de locuitori.

„Uniunea Partea Română a Euroregiunii Carpatice” („UPREC”) este o asociație înregistrată legal (decembrie 1998), având statut propriu (în concordanță cu statutul „Asociației Inter-regionale Euroregiunea Carpatică”), cont bancar și cod fiscal.

În momentul de față Secretariatul Național este deținut de județul Maramureș.

2. „Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa”

- Membrii părții române: județele Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara, Arad.

- Suprafața: 31.874 kmp.

- Populația: 2.069.634.

- Membrii străini: Ungaria - județele: Csongrad, Bekes, Bacs-Kiskun, Jasz-Nagykun-Szolnok (suprafața: 23.922 kmp; populație: 1.775.188 locuitori); Iugoslavia - Provincia Autonomă Voivodina (suprafața: 21.506 kmp; populație: 2.022.000 locuitori).

- Denumirea actului constitutiv: „Acord asupra cooperării regionale Dunăre- Criș-Mureș-Tisa”.

3. „Euroregiunea Dunărea de Jos”

- Membrii părții române: județele Galați, Brăila, Tulcea.

- Suprafața: 17.731,05 kmp.

- Populația: 1.298.598 locuitori.
- Membrii străini: Ucraina - Regiunea Odesa (suprafața: 33.300kmp; populație: 2.528.000 locuitori); Republica Moldova - Județul Cahul (suprafața: 2.400 kmp; populație: 200.000 locuitori).
- Actul de constituire: „Acordul de constituire a Euroregiunii Dunărea de Jos”, semnat la 14 august 1998.

4. „Euroregiunea Prutul de Sus”

- Membrii părții române: județele Suceava și Botoșani.
- Suprafața: 13.539,2 kmp.
- Populația: 1.180.094 locuitori.
- Membrii străini: Republica Moldova - Județele Bălți și Edineț (suprafața: 7.298,1 kmp; populație: 805.600 locuitori); Ucraina - Administrația Regională de Stat Cernăuți (suprafața: 8.100 kmp; populație: 932.300 locuitori).
- Actul de constituire: „Acord privind crearea Euroregiunii Prutul de Sus”, aprobat pe data de 22 septembrie 2000 la Prima ședință a Consiliului Euroregiunii Prutul de Sus, care a avut loc la Botoșani.

5. „Euroregiunea Dunărea 21”.

- Membrii părții române: „Asociația localităților riverane Dunării”, organizație fără scop lucrativ, înființată prin Sentința nr. 4/2001 –

Judecătoria Calafat - din care fac parte localitățile: Calafat, Poiana Mare, Desa, Cetate, Ciupercenii Noi din Județul Dolj.

- Suprafața: 34.300 ha.

- Populația: 70.000 locuitori.

- Membrii străini: Bulgaria - „Asociația pentru colaborare transfrontalieră și dezvoltare a Bulgariei de Nord – Vest”, care cuprinde 9 localități (suprafața: 70.000 ha; populație: 150.000 locuitori); Serbia - „Asociația pentru cooperare transfrontalieră și dezvoltare regională – Timok 21”, care cuprinde 8 localități (suprafața: 60.000 ha; populație: 90.000 locuitori).

- Actul de constituire: „Acord pentru înființarea Euroregiunii Dunărea 21”.

6. „Euroregiunea Dunărea de Sud”

- Membrii părții române: „Asociația Dunărea de Sud din România”, formată din următoarele orașe și municipii: Alexandria, Roșiori de Vede, Zimnicea, Turnu Măgurele.

- Suprafața: 40.971 ha.

- Populația: 143.974 locuitori.

- Membrii străini: Bulgaria - Asociația „Evroregion Dunav Jug”, având în componența orașele: Svishtov, Belene, Nikopol (suprafața: 23.401 ha; populație: 61.740 locuitori).

- Actul de constituire: „Acord de Cooperare”, încheiat în data de 2 august 2001.

7. „Euroregiunea Giurgiu – Russe” (în curs de constituire)

În ziua de 7 februarie 2002, reprezentanții legali ai municipiilor Giurgiu și Russe (Republica Bulgaria), au negociat proiectele de protocol și statut privind înregistrarea juridică a „Euroregiunii Giurgiu – Russe”.

Membrii părții române: Municipiul Giurgiu.

- Suprafața: teritoriul administrativ al municipiului.
- Populația: 70.000 locuitori.
- Membrii străini: municipiul Russe și organizația non-guvernamentală „Agenția Municipală Energetică” (suprafața: teritoriul administrativ al Municipiului Russe).

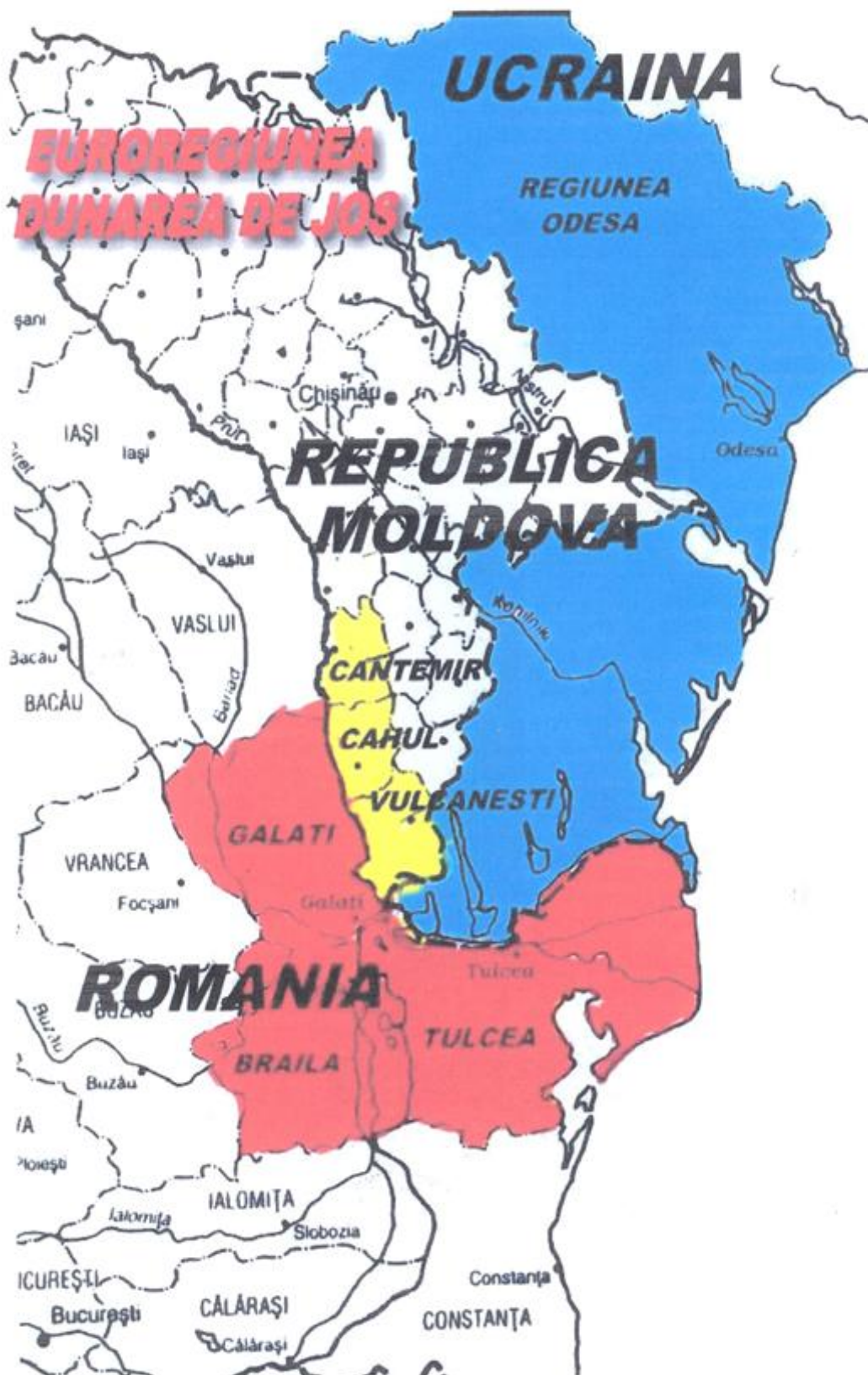
Proiectul de statut și actul de constituire urmează a fi supuse aprobării Consiliilor locale din cele două municipii.

9 octombrie 2002

EUROREGIUNEA "DUNARE – CRIS – MURES – TISA"

Județul Timiș	8686 km ² , 688.171 locuitori
Județul Caraș-Severin	8520 km ² , 360.627 locuitori
Județul Hunedoara	7016 km ² , 543.848 locuitori
Județul Arad	7652 km ² , 476.988 locuitori
Județul Csongrad	4263 km ² , 422.000 locuitori
Județul Bekes	5632 km ² , 398.000 locuitori
Județul Bacs-Kiskun	8420 km ² , 539.188 locuitori
Județul Jasz-Nagykun-Szolnok	5607 km ² , 416.000 locuitori
Provincia Autonomă Voivodina	21506 km ² , 2.022.000 locuitori

COMPARATIE

intre suprafetele si numarul mediu de locuitori al unitatilor administrative - teritoriale constitutionale (echivalente judetelor) si al regiunilor de dezvoltare economica ale unor State Membre cu cele specifice judetelor si regiunilor de dezvoltare economica din Romania

TARA (1)	SUPRAFATA (x10 ³ Km ²) (2)	POPULATIE (Mil. Loc.) (3)	STRUCTURI AD-TIV - TERITORIALE (4)	REGIUNI DE DEZVOLTARE (STATISTICE) (5)	Nr MEDIU LOCUITORI (IN MIL.)		SUPRAFATA MEDIE (x10 ³ Km ²)	
					IN (4)	IN (5)	IN (4)	IN (5)
BG	110	8,4	28 OBLASTI	6	0,3	1,4	3,929	18,0
HU	93	10,4	19 COMITATE	7	0,547	1,485	4,895	13,28
POL	312,7	38,0	16 VOIEVODATE	16	2,375	2,375	19,54	19,54
CZ	78,8	10,4	14 OKRENI	14	0,743	0,743	5,633	5,633
SK	49	5,3	8 OKRENI	4	0,66	1,325	6,129	12,25
AT	83,9	8,0	9 LANDURI	9	0,889	0,889	9,322	9,322
BE	30,5	10,1	6 COMUNITATI SI REGIUNI	6	1,683	1,683	5,086	5,086
F	551	58,1	100 DEPAR- TAMENTE	26 CU PREFECT	0,581	2,234	5,51	21,19
GR	132	10,4	13 REGIUNI	14	0,8	0,8	10,15	10,15
SWE	410,9	8,8	22 COMITATE	4	0,4	0,4	18,67	18,67
RO	238	22,8	41 JUDETE	8	0,56	2,85	5,804	34,0

I. Regiunile de dezvoltare economica din UE cu cele mai mari suprafete :

1. **Romania 34,000; 2. Franta 21,190; 3. Polonia 19,540 Km²**

II. Regiunile de dezvoltare economica din UE cu cele mai mari populatii :

1. **Romania 2,850; 2. Polonia 2,375; 3. Franta 2,234 Mil. Loc.**

BIBLIOGRAFIE

1. Dr. MARCOU, G., Dr. GAZARYAN, A., Dr. SVOBODA IC: "La regionalisation en Europe", Parlement Europeen, L-2929 Luxembourg, dec1999 (REGI 108 A).
2. ANDERSON, J., GOODMAN, J.: "Regions, states and the European Union: modernist reaction or post-modern adaptation?", Review of International Political Economy, 1995, vol2, no.4.
3. BENNETT, R.J.: "Local Government in the New Europe", London/NewYorly 1993.
4. COMMISSION EUROPEENNE "Premier Rapport sur la Cohesion Economique et Sociale; 1996, Luxembourg.
5. CONSEIL DE L'EUROPE: "La Regionalisation et ses consequences sur l'Autonomie Locale", 1998, Travaux du Groupe d'experts sur la Regionalisation, sous la direction de G. Marcou.
6. CROISAT, M., QUERMONNE, J.L.: "L'Europe et le Federalisme", 1996, Paris.
7. FARBER, G., FORSYTH, M.: "The Regions - Factors of integration or desintegration in Europe?", 1996, Baden-Baden, Nomos.
8. GIROUX M.H.: "Le Pluralisme pour une Protection effective des Minorites. La protection des Minorites en Droit International – Hongrie, Roumanie, une Etude de Cas", 1999, Universite de Montreal.
9. LE GALES, P., LEQUESNE, C.: "Les Paradoxes des Regions en Europe", 1997, Paris, La Decouverte.
10. MARCOU, G.: "L'Autonomie des Collectivites Locales en Europe: ses fondements, ses formes et ses limites" , 1999, Ed. De l'Aube, La Tour d'Aigues.
11. O.E.C.D.: "Managing across Levels of Government", 1997, Programme PUMA, Paris.
12. THOENIG, J.C: "L'Action Publique Locale entre Autonomie et Cooperation", dans: Caisse des Depots et Consignations, 1999.
13. TOMBEIL,, A.S.: "Regionale Entwicklungsprozesse in Sud Europa, Italien und Spanien im Vergleich", 1999, Wiesbaden, Deutscher Universitets-Verlag.
14. DE VET, J.M., BOOT, L, HOLLANDERS, M.: "EU Accession and Regional Development", 1998, Proceedings from the International Conference, Tartu, Estonia, June 14-16, 1998 Rotterdam, The Netherlands Economic Institute.
15. "L'Europe a l'epreuve de ses Democraties Locales. Etude comparative des Systemes Communaux Europeens" (avec la legislation roumaine), 1994, Ateliers de la Democratie, Timisoara, Les Cahiers de la Democratie, Ed. Operation Villages Roumains, Bruxelles.

